

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Οδηγός Εκπόνησης Διπλωματικών Εργασιών

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

«ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ MBA»

MBAΑΠΟ

Master in Business Administration

Απόφαση Συντονιστικής Επιτροπής του ΠΜΣ Διοίκηση Επιχειρήσεων-MBA

με αριθμό 12/12-01-2024

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	3
Η Διπλωματική Εργασία στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών	3
Αρμοδιότητες και Ευθύνες διδασκόντων	3
Διαδικασία ανάθεσης Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας.....	4
Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας - Ρυθμιστικές διατάξεις .	5
Συγγραφή – Εξέταση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας	5
Πνευματική Ιδιοκτησία – Λογοκλοπή (Plagiarism)	7
Δομή διπλωματικής εργασίας	8
Γενικές οδηγίες	12
Μορφοποίηση κειμένου.....	12
Παράθεση βιβλιογραφικών παραπομπών και αναφορών (υποσέλιδο).....	12
Χρήσιμες συμβουλές	14

Εισαγωγή

Η εκπόνηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας είναι υποχρεωτική για την ολοκλήρωση των μεταπτυχιακών σπουδών. Με βάση τον κανονισμό του παρόντος μεταπτυχιακού προγράμματος, κάθε φοιτητής/ρια που ολοκληρώνει επιτυχώς τις υποχρεώσεις του στα δύο προηγούμενα εξάμηνα έχει δικαίωμα να εγγραφεί και να ξεκινήσει τη διαδικασία εκπόνησης της διπλωματικής του/της εργασίας. Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία εκπονείται εντός του τρίτου εξαμήνου σπουδών και δύναται να συνεχιστεί έως το ανώτερο επιτρεπτό όριο φοίτησης που προβλέπεται από τον κανονισμό, ήτοι το μέγιστο δύο εξάμηνα ανανεωμένα ανά εξάμηνο με δήλωση του φοιτητή ύστερα από έκθεση προόδου του επιβλέποντα καθηγητή και έγκριση της ΓΣ. Η έκταση της διπλωματικής εργασίας θα πρέπει να κυμαίνεται από 15.000 έως 20.000 λέξεις. Στο συγκεκριμένο αριθμό λέξεων δε συμπεριλαμβάνονται το εξώφυλλο, η περίληψη, τα περιεχόμενα, η βιβλιογραφία καθώς και τα παραρτήματα.

Η Διπλωματική Εργασία στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

1. Η εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας είναι υποχρεωτική. Τα θέματα των διπλωματικών εργασιών εμπίπτουν στα γνωστικά αντικείμενα του Π.Μ.Σ.
2. Η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία ισοδυναμεί με 30 ECTS και εκπονείται στο 3ο εξάμηνο φοίτησης. Δίνεται ιδιαίτερη σημασία στην εκπόνηση ποιοτικών διπλωματικών εργασιών που να μπορούν να δώσουν σημαντικές δεξιότητες στους/στις φοιτητές/τριες αλλά και που να εμπνεύσουν καινοτόμες λύσεις με παράλληλη αναγνώριση των δυνατοτήτων και της δυναμικής των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών.

Αρμοδιότητες και Ευθύνες διδασκόντων

1. Η επίβλεψη Μεταπτυχιακών Διπλωματικών Εργασιών αποτελεί υποχρέωση των μελών ΔΕΠ του Τμήματος που συμμετέχουν στο Π.Μ.Σ. Η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία εκπονείται υπό την καθοδήγηση ενός επιβλέποντος.
2. Τα θέματα Μεταπτυχιακών Διπλωματικών Εργασιών προτείνονται από διδάσκοντες του Π.Μ.Σ. και αναρτώνται στην ιστοσελίδα του προγράμματος, στο

τέλος του εαρινού εξαμήνου. Τα θέματα περιλαμβάνουν υποχρεωτικά τίτλο και συνοπτική περιγραφή του θέματος και ενδεχομένως συναφή προαπαιτούμενα μαθήματα ή/και απαιτούμενες δεξιότητες καθώς και ενδεικτική βιβλιογραφία.

3. Η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία αποτελεί προϊόν συνεργασίας του/της φοιτητή/τριας και του/της επιβλέποντος/ουσας την εκπόνησή της. Τα πνευματικά δικαιώματα προσδιορίζονται στον Ν. 2121/1993 ΦΕΚ Α25 και σε μεταγενέστερες διατάξεις. Στο διαδίκτυο (<https://www.opi.gr/vivliothiki/2121-1993>) έχει αναρτηθεί ο κανονισμός ο οποίος, όπως αναγράφεται «είναι επικαιροποιημένος μέχρι και το ν. 4996/2022 (ΦΕΚ Α' 218/24.11.2022)».

4. Τα μέλη ΔΕΠ ανακοινώνουν και επιβλέπουν ικανό αριθμό θεμάτων ώστε να καλύπτονται όλοι/ες οι φοιτητές/τριες που υποβάλουν αίτηση για εκπόνηση διπλωματικής. Η χρονική διάρκεια εκπόνησης που θα επιτρέπει την ολοκλήρωση της διπλωματικής εργασίας έχει εκτιμηθεί σε ένα εξάμηνο εντατικής ενασχόλησης.

Διαδικασία ανάθεσης Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας

1. Μετά από την ανάρτηση των θεμάτων, με email που στέλνεται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ., ενημερώνονται οι φοιτητές/τριες. Οι ενδιαφερόμενοι φοιτητές/τριες μπορούν να περιηγηθούν στα προσφερόμενα θέματα διπλωματικών εργασιών. Επίσης, οι διδάσκοντες του Π.Μ.Σ. δύνανται να κάνουν ατομική ή/και ομαδική παρουσίαση των αναρτημένων θεμάτων των διπλωματικών κατόπιν ανακοίνωσης στην πλατφόρμα.

2. Οι μεταπτυχιακοί/κές φοιτητές/τριες υποβάλλουν αίτηση στη Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας και ο προτεινόμενος επιβλέπων. Η Σ.Ε. ορίζει τον/την επιβλέποντα/ουσα της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας και συγκροτεί Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή για την έγκριση της εργασίας, ένα μέλος της οποίας είναι ο επιβλέπων/πουσα. Τα μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με τα γνωστικά αντικείμενα του Π.Μ.Σ.

Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας - Ρυθμιστικές διατάξεις

1. Κατά την εκπόνηση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας τους, οι φοιτητές/τριες οφείλουν να τηρούν τους κανόνες (π.χ. συχνότητα και τρόπος συνεργασίας και παρουσίας, χρονοδιάγραμμα και φύση παραδοτέων, κλπ.) που τίθενται από τους διδάσκοντες του ΠΜΣ που τους/τις επιβλέπουν με την έναρξη εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας.
2. Διακοπή της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας επιτρέπεται μόνο για πολύ σοβαρούς λόγους, που τεκμηριώνονται με αίτημα του/της φοιτητή/τρια και τη σύμφωνη γνώμη του/της επιβλέποντα/ουσα. Διακοπή της διπλωματικής εργασίας μπορεί να προκαλέσει και ο/η επιβλέπων/ουσα, εφόσον τεκμηριωμένα διαπιστώσει ανεπαρκή επίδοση του φοιτητή/τρια. Η διακοπή κοινοποιείται εγγράφως στη Σ.Ε. από τον/την επιβλέποντα/ουσα, ο/η οποίος/α αναφέρει και τους λόγους που επιβάλλουν τη διακοπή.
3. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, αν υφίσταται αντικειμενική αδυναμία ή σπουδαίος λόγος, είναι δυνατή η αντικατάσταση του/της επιβλέποντος/-ουσας ή μέλους της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής μετά από απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος. Αντικατάσταση προβλέπεται σε περιπτώσεις εκπαιδευτικής άδειας, συνταξιοδότησης, παραίτησης ή για άλλους προσωπικούς λόγους. Η Σ.Ε. εισηγείται στη Συνέλευση του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών την αντικατάσταση του/της επιβλέποντος/-ουσας ή του μέλους. Η τελική απόφαση λαμβάνεται από τη Συνέλευση του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών.
4. Σε ειδικές περιπτώσεις (θέματα υγείας, ειδικών δεξιοτήτων φοιτητών/τριών, κλπ) η ανάθεση και εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας γίνεται σύμφωνα με τη νομοθεσία που αφορά την αντίστοιχη περίπτωση.

Συγγραφή – Εξέταση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας

1. Η έκταση της διπλωματικής εργασίας θα πρέπει να κυμαίνεται από 15.000 έως 20.000 λέξεις. Στο συγκεκριμένο αριθμό λέξεων δε συμπεριλαμβάνονται το εξώφυλλο, η περίληψη, τα περιεχόμενα, η βιβλιογραφία καθώς και τα παραρτήματα. Η γραμματοσειρά που θα πρέπει να επιλέξουν οι φοιτητές/τριες είναι Times New Roman Greek και μέγεθος 12. Το διάστιχο παραγράφου θα πρέπει να είναι 1,5 και τα διαστήματα μεταξύ παραγράφων

πριν και μετά 6. Τέλος, η στοίχιση σε όλο το κείμενο θα πρέπει να είναι πλήρης. Η γλώσσα συγγραφής της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας είναι η Ελληνική ή η Αγγλική. Ο/Η επιβλέπων/ουσα της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας είναι υπεύθυνος/η για τη διόρθωσή της και τον έλεγχο υλοποίησης των διορθώσεων από το μεταπτυχιακό/ή φοιτητή/τρια.

2. Απαραίτητη προϋπόθεση για την υποστήριξη της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας είναι η επιτυχής εξέταση σε δέκα (10) μαθήματα του Π.Μ.Σ.

3. Οι Μεταπτυχιακές Διπλωματικές Εργασίες εξετάζονται το Φεβρουάριο για το χειμερινό εξάμηνο και Ιούνιο ή Σεπτέμβριο για το θερινό εξάμηνο σύμφωνα με προθεσμίες που ορίζονται από τη Σ.Ε. Σε περίπτωση μη έγκαιρης ολοκλήρωσης της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας το Φεβρουάριο, αν έχουν εξεταστεί επιτυχώς σε δέκα μαθήματα, κάνουν ανανέωση εγγραφής στο τέταρτο εξάμηνο με την αντίστοιχη καταβολή τελών φοίτησης για «συνέχιση εκπόνησης της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας» υποβάλλοντας έκθεση προόδου υπογεγραμμένη από τον/την επιβλέποντα/ουσα.

4. Ο/Η φοιτητής/τρια καταθέτει το πλήρες κείμενο της διπλωματικής του εργασίας στα μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής τουλάχιστον 15 ημέρες πριν από την ημερομηνία εξέτασης.

5. Ο/Η φοιτητής/τρια οφείλει να ανταποκριθεί σε τυχόν υποδείξεις των μελών της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής.

6. Η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία υποστηρίζεται ενώπιον της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής σε ημερομηνία και τόπο που ορίζεται από τη Σ.Ε. Ο φοιτητής έχει στη διάθεση του 15 λεπτά για την παρουσίαση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας, προκειμένου να παρουσιάσει συνοπτικά την εργασία του και πιο συγκεκριμένα τα βασικά σημεία κάθε ενότητας.. Η Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή εγκρίνει και βαθμολογεί τη Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία. Η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία βαθμολογείται με βαθμό δέκα (10) μόνο στην περίπτωση που προέκυψε δημοσιευμένο έργο ή υποβλήθηκε πρωτότυπο έργο προς δημοσίευση σε καταξιωμένα επιστημονικά περιοδικά ή συνέδρια. Κατόπιν της έγκρισής της από την Επιτροπή, η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία υποβάλλεται σε ηλεκτρονική μορφή (αρχείο pdf) στη βιβλιοθήκη του Α.Π.Θ. και αναρτάται υποχρεωτικά στο διαδικτυακό τόπο της οικείας Σχολής. Αν η κρίση της Μ.Δ.Ε. είναι αρνητική, ο μεταπτυχιακός φοιτητής μπορεί να υποβάλλει την εργασία του ενσωματώνοντας τις επισημάνσεις για τη βελτίωση της σε χρονικό διάστημα που ορίζει η Τριμελής Επιτροπή. Αν και η δεύτερη κρίση είναι αρνητική,

ο μεταπτυχιακός φοιτητής χάνει το δικαίωμα απονομής του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Πνευματική Ιδιοκτησία – Λογοκλοπή (Plagiarism)

1. Λογοκλοπή (plagiarism) είναι «η χρήση της ιδέας και του κειμένου ενός/μιας άλλου/ης επιστήμονα/συγγραφέα χωρίς να υπάρχει ξεκάθαρη αναγνώριση της πηγής της πληροφορίας¹.
2. Η λογοκλοπή και η ιδιοποίηση ξένων επιτευγμάτων απαγορεύονται και οφείλουμε να ενεργούμε με τρόπο που να ανταποκρίνεται στις επιταγές της εκάστοτε ισχύουσας νομοθεσίας για την προστασία της πνευματικής νομοθεσίας και των εφευρέσεων κατοχυρωμένων με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας (ν. 1733/1987, 1883/1990, 2029/1992, 2128/1993, π.δ. 77/1988, 16/1991, 321/2001, ν 8121 /1993).
3. Η λογοκλοπή κατά τη συγγραφή οποιασδήποτε επιστημονικής εργασίας και φυσικά κατά τη συγγραφή της διπλωματικής εργασίας είναι ακαδημαϊκά, ηθικά και νομικά καταδικαστέα πρακτική.
4. Συνεπώς κάθε χρήση αυτούσιου ή ευθέως μεταφρασμένου κειμένου θα πρέπει να επισημαίνεται από τον/την συγγραφέα της διπλωματικής εργασίας με κατάλληλο τρόπο (π.χ. «εισαγωγικά και πλάγια γράμματα»), να αφορά μόνο μικρό αριθμό λέξεων εντός των επιτρεπόμενων ορίων του Νόμου και να συνοδεύεται από βιβλιογραφική αναφορά της πηγής.
5. Σε κάθε διπλωματική εργασία θα πρέπει στη δεύτερη σελίδα να αναφέρεται ρητώς ότι: «Με πλήρη επίγνωση των συνεπειών του νόμου περί πνευματικών δικαιωμάτων, δηλώνω ρητά ότι η παρούσα μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, καθώς και τα ηλεκτρονικά αρχεία και πηγαίοι κώδικες που αναπτύχθηκαν ή τροποποιήθηκαν στο πλαίσιο αυτής της εργασίας, αποτελεί αποκλειστικό προϊόν προσωπικής μου εργασίας, δεν προσβάλλει κάθε μορφής δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, προσωπικότητας και προσωπικών δεδομένων τρίτων, δεν περιέχει έργα/εισφορές τρίτων για τα οποία απαιτείται άδεια των δημιουργών/δικαιούχων και δεν είναι προϊόν μερικής ή ολικής αντιγραφής, οι πηγές δε που

¹ <https://wts.indiana.edu/writing-guides/plagiarism.html>
<https://www.lib.auth.gr/el/%CF%80%CE%BD%CE%B5%CF%85%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AC-%CE%B4%CE%B9%CE%BA%CE%B1%CE%B9%CF%8E%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B1-%CE%BB%CE%BF%CE%B3%CE%BF%CE%BA%CE%BB%CE%BF%CF%80%CE%AE>

χρησιμοποιήθηκαν περιορίζονται στις βιβλιογραφικές αναφορές και μόνον και πληρούν τους κανόνες της επιστημονικής παράθεσης. Τα σημεία όπου έχω χρησιμοποιήσει ιδέες, κείμενο, αρχεία ή/και πηγές άλλων συγγραφέων, αναφέρονται ευδιάκριτα στο κείμενο με την κατάλληλη παραπομπή και η σχετική αναφορά περιλαμβάνεται στο τμήμα των βιβλιογραφικών αναφορών με πλήρη περιγραφή. Αναλαμβάνω πλήρως, ατομικά και προσωπικά, όλες τις νομικές και διοικητικές συνέπειες που δύναται να προκύψουν στην περίπτωση κατά την οποία αποδειχθεί, διαχρονικά, ότι η εργασία αυτή ή τμήμα της δεν μου ανήκει διότι είναι προϊόν λογοκλοπής».

6. Σε αναγνώριση της σημασίας της ακεραιότητας της διπλωματικής εργασίας, το τελικό κείμενο των εργασιών ελέγχεται από τον/την επιβλέποντα/ουσα για εύρεση ενδείξεων λογοκλοπής με τη χρήση ηλεκτρονικού συστήματος που διαθέτει το ΑΠΘ (Turnitin) για το σκοπό αυτό. Κάθε εργασία που εμφανίζει επικαλύψεις με άλλες πηγές, αναθεωρείται κατόπιν υπόδειξης του/της επιβλέποντος/ουσας.

7. Η αποτύπωση των πηγών από τον/την φοιτήτρια δεν αποτελεί από μόνη της επαρκή συνθήκη για την αποδοχή της εργασίας, καθώς η τελευταία δεν μπορεί να είναι μια γενική συρραφή αναγνωρισμένων αναφορών, έστω εντός των επιτρεπόμενων ορίων λέξεων του νόμου αλλά προϊόν προσωπικής κατανόησης, ερμηνείας, ανάλυσης και συλλογής δεδομένων και ιδεών.

Δομή διπλωματικής εργασίας

Η δομή μίας διπλωματικής εργασίας θα πρέπει να έχει την ακόλουθη μορφή:

Εξώφυλλο (Front page)

Το εξώφυλλο θα πρέπει να περιλαμβάνει τον τίτλο του μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών, τον τίτλο της εργασίας, και το ονοματεπώνυμο του φοιτητή,

Ευχαριστίες (Acknowledgments) (αν υπάρχουν)

Σε περίπτωση που ο/η φοιτητής/τρια επιθυμεί να ευχαριστήσει ορισμένους ανθρώπους που συνέβαλαν καθ' οιονδήποτε τρόπο στην εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας, αυτό θα πρέπει να γίνει σε ξεχωριστή σελίδα μετά το εξώφυλλο.

Περίληψη (Abstract) – λέξεις κλειδιά (αγγλική και ελληνική)

Η περίληψη περιλαμβάνει το σκοπό της εργασίας, τη μεθοδολογία της έρευνας καθώς και τα ευρήματα της εργασίας. Στη συγκεκριμένη ενότητα θα πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή από τους φοιτητές/τριες καθώς πολλές φορές λανθασμένα την αντιμετωπίζουν με παρόμοιο τρόπο με αυτόν της ενότητας της εισαγωγής αναφέροντας μόνο το σκοπό της εργασίας. Η έκταση της περίληψης δε θα πρέπει να ξεπερνά τις 250-300 λέξεις.

Πίνακας περιεχομένων (Contents)

Ο πίνακας των περιεχομένων περιλαμβάνει τον κατάλογο των κεφαλαίων και των υποκεφαλαίων, τη βιβλιογραφία καθώς και τα πιθανά παραρτήματα. Οι φοιτητές/τριες είναι προτιμότερο να κάνουν με αυτόματο τρόπο -μέσω των οδηγιών του Word- καθώς είναι ο πιο ενδεδειγμένος, ευπαρουσίαστος και ακριβής τρόπος παράθεσης των περιεχομένων.

Κατάλογος πινάκων (List of Tables) (αν υπάρχουν)

Σε περίπτωση που υπάρχουν αρκετοί πίνακες εντός του κειμένου, ο/η φοιτητής/τρια δύναται να κάνει σε ξεχωριστή σελίδα έναν κατάλογο με συγκεκριμένες αναφορές στη σελίδα που υπάρχουν οι πίνακες.

Κατάλογος διαγραμμάτων (List of Figures) (αν υπάρχουν)

Παρομοίως με την προηγούμενη ενότητα, ο/η φοιτητής/τρια δύναται να παρουσιάσει σε επόμενη σελίδα τον κατάλογο με τα διαγράμματα και τις αντίστοιχες σελίδες.

Εισαγωγή (Introduction)

Η εν λόγω ενότητα είναι αρκετά σημαντική καθώς εδώ θα πρέπει ο/η φοιτητής/τρια με σαφή και κατανοητό τρόπο να περιγράψει συνοπτικά το θέμα, να αναδείξει το σκοπό, τη σημασία και τη σπουδαιότητα του υπό διερεύνησης θέματος. Σε γενικές γραμμές, η εισαγωγή αποτελεί το 10-15% της συνολικής έκτασης της εργασίας.

Θεωρητικό μέρος - επισκόπηση της βιβλιογραφίας (Literature Review)

Σε αυτήν την ενότητα, ο/η φοιτητής/τρια θα πρέπει να προβεί σε μία ενδελεχή επισκόπηση της βιβλιογραφίας σχετικά με το θέμα, συμπεριλαμβάνοντας προγενέστερες έρευνες, ενδεχόμενες κριτικές που έχουν πραγματοποιηθεί, ή/και τις ερευνητικές υποθέσεις στην περίπτωση της εμπειρικής έρευνας. Η παρούσα ενότητα, συνήθως, αποτελεί την πιο εκτεταμένη σε αριθμό λέξεων ενότητα της διπλωματικής εργασίας.

Μεθοδολογία (Methodology)

Στην ενότητα της μεθοδολογίας, ο/η φοιτητής/τρια θα πρέπει να περιγράψει τον τρόπο διερεύνησης του θέματος. Συγκεκριμένα, θα πρέπει να αναφερθεί στον τρόπο διεξαγωγής της έρευνας, στον πληθυσμό ή στο δείγμα και με ποιον τρόπο έγινε η συλλογή των δεδομένων, καθώς και τα ερευνητικά εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν. Στην περίπτωση που δεν έγινε εμπειρική έρευνα αλλά βιβλιογραφική επισκόπηση, τότε θα πρέπει να υπάρχει εκτεταμένη περιγραφή της μεθοδολογίας καθώς και των πηγών που χρησιμοποιήθηκαν για την αναζήτηση και εύρεση της σχετικής βιβλιογραφίας.

Αποτελέσματα (Results)

Σε αυτήν την ενότητα, θα πρέπει να παρουσιαστούν τα ευρήματα της εμπειρικής έρευνας (ή της βιβλιογραφικής επισκόπησης) μέσω της εκάστοτε στατιστικής ή άλλης ανάλυσης. Συνήθως, σε αυτό το κομμάτι θα πρέπει ο/η φοιτητής/τρια να παρουσιάσει τα αποτελέσματα με τη χρήση κατάλληλων πινάκων, διαγραμμάτων ή γραφημάτων. Ωστόσο, θα πρέπει να μη γίνεται αλόγιστη χρήση αυτών ιδιαίτερα αν δε σχετίζονται με την ουσία του θέματος-ερευνητικών υποθέσεων.

Συζήτηση και Συμπεράσματα (Discussion and Conclusions)

Η ενότητα της συζήτησης περιλαμβάνει την περιγραφή των ευρημάτων της διπλωματικής εργασίας και τη σύνδεση τους με προγενέστερες έρευνες ή εργασίες. Στο πλαίσιο αυτό, καλείται ο/η φοιτητής/τρια να σχολιάσει αν συνάδουν ή απάδουν τα ευρήματα του/της με αυτά άλλων ερευνών αλλά και κατ' επέκταση τον τρόπο με τον οποίο η δική του έρευνα επεκτείνει τη διαθέσιμη βιβλιογραφία. Επιπρόσθετα, θα πρέπει ο/η φοιτητής/τρια να

συζητήσει ενδεχόμενες πρακτικές εφαρμογές και προτάσεις προς τους οργανισμούς/επιχειρήσεις και τα διοικητικά στελέχη που απορρέουν από τα συγκεκριμένα ευρήματα της διπλωματικής εργασίας. Τέλος, στην ενότητα της συζήτησης συνήθως εντάσσονται οι περιορισμοί της έρευνας και οι προτάσεις για μελλοντική έρευνα. Αναφορικά με το πρώτο, θα πρέπει να αναδειχθούν τόσο οι μεθοδολογικοί περιορισμοί όσο και άλλοι γενικότεροι περιορισμοί της έρευνας. Τέλος, οι προτάσεις για μελλοντική έρευνα αναφέρονται σε ενδεχόμενες προτάσεις που θα κάνει ο/η συγγραφέας της διπλωματικής εργασίας στους επόμενους μελετητές-ερευνητές του υπό διερεύνηση θέματος προκειμένου να συνεισφέρουν με τη σειρά τους στα κενά της βιβλιογραφίας.

Επίλογος (End note) (προαιρετική ενότητα)

Τέλος, στην ενότητα του epilόγου θα πρέπει να γίνει μία σύντομη και σαφής ανακεφαλαίωση του σκοπού, της μεθοδολογίας καθώς και των ευρημάτων της διπλωματικής εργασίας. Σε κάποιες περιπτώσεις, η διπλωματική εργασία δεν περιλαμβάνει επίλογο και ολοκληρώνεται με την ενότητα της συζήτησης και των συμπερασμάτων.

Βιβλιογραφικές αναφορές (References)

Οι βιβλιογραφικές αναφορές συμβάλλουν σημαντικά στην ανάδειξη της επιστημονικότητας και της ποιότητας της διπλωματικής εργασίας. Η καταγραφή των βιβλιογραφικών παραπομπών και αναφορών (τα οποία θα αναλυθούν παρακάτω) θα πρέπει να ακολουθεί το σύστημα βιβλιογραφικών αναφορών Harvard.

Παραρτήματα (Appendices)

Σε περίπτωση που ο/η φοιτητής/τρια επιθυμεί να παραθέσει υλικό που θεωρείται χρήσιμο για τον αναγνώστη αλλά δεν είναι σκόπιμο να εντάξει στο κυρίως μέρος του κειμένου γιατί θα διακόψει τη ροή του κειμένου, αυτό μπορεί να το κάνει στην τελευταία ενότητα της διπλωματικής εργασίας με τίτλο Παραρτήματα. Τέτοια παραδείγματα μπορεί να είναι ένα ερωτηματολόγιο, μία συνέντευξη, κ.λ.π.

Γενικές οδηγίες

Μορφοποίηση κειμένου

Η γραμματοσειρά που θα πρέπει να επιλέξουν οι φοιτητές/τριες είναι Times New Roman Greek και μέγεθος 12. Το διάστιχο παραγράφου θα πρέπει να είναι 1,5 και τα διαστήματα μεταξύ παραγράφων πριν και μετά 6. Τέλος, η στοίχιση σε όλο το κείμενο θα πρέπει να είναι πλήρης.

Παράθεση βιβλιογραφικών παραπομπών και αναφορών (υποσέλιδο)

Οι βιβλιογραφικές παραπομπές (citations) βρίσκονται εντός του κειμένου της εργασίας και αφορούν στην παράθεση της πηγής από την οποία άντλησε ο/η συγγραφέας τις πληροφορίες που παρέθεσε στο κείμενο. Οι βιβλιογραφικές αναφορές (references) μπαίνουν στο τέλος του κειμένου (όπως αναφέρθηκε παραπάνω) και αφορούν στην πλήρη παράθεση της βιβλιογραφικής παραπομπής. Οι βιβλιογραφικές παραπομπές (και αντίστοιχα οι βιβλιογραφικές αναφορές) είναι κεφαλαιώδους σημασίας για την εκπόνηση μίας διπλωματικής εργασίας καθώς δίνει τη δυνατότητα στον αναγνώστη να βρίσκει τις πηγές, να τις επιβεβαιώνει αλλά και να μελετάει περαιτέρω το υπό διερεύνηση θέμα. Πρωτίστως, όμως, η παράθεση των βιβλιογραφικών παραπομπών σχετίζεται με την ανάδειξη της ποιότητας της βιβλιογραφικής επισκόπησης του/της φοιτητή/τριας και την αποφυγή του φαινομένου της λογοκλοπής (plagiarism), την αντιγραφή δηλαδή εργασίας κάποιου/ας άλλου/ης, καθώς και τη χρησιμοποίηση εργασίας άλλου/ης -δημοσιευμένης ή μη- χωρίς τη σχετική αναφορά. Η παράθεση οποιουδήποτε υλικού τεκμηρίωσης, ακόμη και από μελέτες του/της ιδίου/ας του/της υποψηφίου/ας, χωρίς την αναφορά, μπορεί να στοιχειοθετήσει απόφαση της συνέλευσης του οικείου τμήματος για διαγραφή του/της.

Σε αυτό το σημείο θα πρέπει να καταστεί σαφές και ξεκάθαρο στον/στην φοιτητή/τρια ότι προκειμένου να αποφύγει αυτό το φαινόμενο θα πρέπει να παραπέμπει οποιαδήποτε πληροφορία, γνώση, ή σκέψη δεν αποτελεί προϊόν δικής του/της πνευματικής προσπάθειας. Τέλος, θα πρέπει η μεταφορά αυτούσιων (αυτολεξεί) αποσπασμάτων να γίνεται με φειδώ ακόμα και αν υπάρχει -όπως θα έπρεπε- η βιβλιογραφική παραπομπή. Μάλιστα, όταν γίνεται αυτολεξεί μεταφορά, το απόσπασμα θα πρέπει να μπαίνει σε εισαγωγικά και, επίσης, στην παραπομπή να δίνεται και η συγκεκριμένη σελίδα. Με βάση τα παραπάνω, προτείνεται ο/η φοιτητής/τρια να καταφεύγει στην παράφραση αυτών που διαβάζει όταν θέλει να τα χρησιμοποιήσει στο κείμενο του/της διατηρώντας, φυσικά, το νόημα ή την κεντρική ιδέα.

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω το προτεινόμενο σύστημα βιβλιογραφικών αναφορών είναι το Harvard.

Παρακάτω, θα δοθούν ορισμένα παραδείγματα βιβλιογραφικών παραπομπών και αναφορών.

Οι παραπομπές μπαίνουν σε παρένθεση και με αλφαβητική σειρά.

- Όταν είναι ένας ο/η συγγραφέας:
 - Σύμφωνα με τον Johnson (2017)... ή Σύμφωνα με τα ευρήματα προγενέστερης μελέτης..... (Johnson, 2017)
- Όταν είναι δύο οι συγγραφείς:
 - Σύμφωνα με τους Johnson και Jackson (2017) ... ή Σύμφωνα με ορισμένους συγγραφείς..... (Johnson & Jackson, 2017)
- Όταν είναι τρεις ή παραπάνω οι συγγραφείς:
 - Σύμφωνα με τους Johnson et al. (2017) ... ή Σύμφωνα με ορισμένους συγγραφείς (Johnson et al., 2017)
- Όταν είναι δύο ή περισσότερες οι παραπομπές στην ίδια πρόταση:
 - Σύμφωνα με ορισμένους συγγραφείς.....(Bakker & Avolio, 2018; Johnson et al., 2017)
- Όταν πρόκειται για μεταφορά αυτούσιου αποσπάσματος:
 - Η εργασιακή ικανοποίηση ορίζεται ως «... » (Spector, 1985, p. 695)

Οι βιβλιογραφικές αναφορές μπαίνουν στο τέλος του κειμένου, σε ξεχωριστή σελίδα και με αλφαβητική σειρά βάσει επιθέτου.

- Βιβλιογραφική αναφορά σε επιστημονικό περιοδικό:
 - Meyer, J.P., Morrin, A.J. and Wasti, S.A. (2018), “Employee commitment before and after an economic crisis: A stringent test of profile similarity”, Human Relations, Vol. 71 No. 9, pp. 1203-1233.

- Βιβλιογραφική αναφορά σε βιβλίο:
 - Harrow, R. (2005), *No Place to Hide*, Simon & Schuster, New York, NY.
- Βιβλιογραφική αναφορά σε πρακτικά συνεδρίων:
 - Jakkilinki, R., Georgievski, M. and Sharda, N. (2007), "Connecting destinations with an ontology-based e- tourism planner", in *Information and communication technologies in tourism 2007 proceedings of the international conference in Ljubljana, Slovenia, 2007*, Springer-Verlag, Vienna, pp. 12-32.
- Βιβλιογραφική αναφορά σε ηλεκτρονική πηγή:
 - Castle, B. (2005), "Introduction to web services for remote portlets", available at: <http://www-128.ibm.com/developerworks/library/ws-wsrp/> (accessed 12 November 2007).
- Βιβλιογραφική αναφορά σε εφημερίδα:
 - Smith, A. (2008), "Money for old rope", *Daily News*, 21 January, pp. 3-4.

Χρήσιμες συμβουλές

Σε συνδυασμό με τα όσα αναφέρθηκαν παραπάνω στον οδηγό, προτείνονται ορισμένες χρήσιμες οδηγίες που θα συμβάλλουν στην καλύτερη συγγραφή και εν γένει παρουσίαση της διπλωματικής εργασίας. Αρχικά, το κείμενο θα πρέπει να είναι καλογραμμένο και ευανάγνωστο με καλή δομή και σαφή γραπτό λόγο. Με σκοπό την κατά το δυνατό μεγαλύτερη αποφυγή γραμματικών και ορθογραφικών λαθών θα πρέπει στο τέλος της συγγραφής να γίνεται ο αντίστοιχος έλεγχος από τον επεξεργαστή κειμένου Microsoft Word (F7). Επίσης, οι παράγραφοι δε θα πρέπει να είναι ούτε πολύ μικρές ούτε πολύ μεγάλες. Τέλος, κάθε κεφάλαιο της εργασίας είναι προτιμότερο να ξεκινάει από ξεχωριστή σελίδα και όχι ως συνέχεια του προηγούμενου κεφαλαίου στην ίδια σελίδα.